

Warszawa, dnia 2020 -05- 15

**MINISTERSTWO ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

*Sekretarz Stanu
Szymon Giżyński*

Znak sprawy: OPS.dws.071.4.2020

**Pan
Gustaw Jędrejek
Prezes
Lubelskiej Izby Rolniczej**

W odpowiedzi na wnioski zawarte w stanowiskach Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej z dnia 23 marca 2020 r., poniżej przedstawiam informacje na tematy będące w kompetencji resortu rolnictwa.

Od chwili pojawienia się w Europie epidemii COVID-19, Polska aktywnie uczestniczy w pracach na forum Unii Europejskiej, dotyczących wypracowania i wdrożenia unijnych narzędzi, przeciwdziałających epidemii i łagodzących jej skutki społeczno-gospodarcze.

W celu wypracowania rozwiązań umożliwiających udzielenie wsparcia dla producentów rolnych, którzy w wyniku pandemii COVID-19 utracili płynność finansową na skutek zakłóceń na rynku produktów rolnych, Polska zgłosiła na forum Rady UE wnioski o podjęcie natychmiastowych działań dotyczących m.in. uruchomienia rezerwy kryzysowej na wypłatę rekompensat i wsparcie płynności finansowej dla sektorów szczególnie dotkniętych sytuacją związaną z COVID-19 oraz uruchomienie mechanizmów interwencji rynkowej, mających na celu stabilizację sytuacji cenowej.

Polska skierowała również odrębne wnioski do Komisarza UE ds. Rolnictwa, w sprawie konieczności podjęcia działań interwencyjnych na rynkach rolnych, na których skutki COVID-19 są szczególnie dotkliwe. W piśmie z dnia 17 kwietnia br., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi zawnioskował o uruchomienie przez Komisję Europejską stosownych mechanizmów, stabilizujących sytuację na rynku wołowiny, mleka, drobiu i baraniny. We wniosku, wskazane zostały możliwe do zastosowania podstawy prawne, dla uruchomienia skupu interwencyjnego lub prywatnego przechowywania produktów, w tym w ramach środków nadzwyczajnych przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 1308/2013 o wspólnej organizacji rynku

produktów rolnych. Polska podkreśliła dynamiczny spadek cen w tych sektorach spowodowany poważnym ograniczeniem możliwości eksportowych w związku z szeregiem ograniczeń wprowadzonych w celu zapobieżenia rozprzestrzenianiu się COVID-19, co doprowadziło do poważnych utrudnień w zbyciu produktów na poszczególnych etapach łańcucha dostaw.

Równoległe z wnioskiem o podjęcie działań przez Komisję Europejską, Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował do Komisarza ds. Rolnictwa pismo, w sprawie propozycji rozwiązań możliwych do zastosowania w PROW 2014-2020, które mogłyby być wykorzystane w celu łagodzenia niekorzystnych skutków epidemii COVID 19. W korespondencji zaproponowano m.in. zmianę rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 w zakresie art. 18, poprzez wprowadzenie dodatkowego działania skierowanego wyłącznie na walkę z negatywnymi skutkami epidemii COVID-19. Zmiana miałaby na celu wprowadzenie specjalnych rozwiązań w zakresie operacji odtwarzających potencjał produkcji rolnej, dostosowujących treść rozporządzenia do bieżącej sytuacji. Zaproponowano dokonanie zmian w zakresie kwalifikowania do uzyskania pomocy także wydatków nie inwestycyjnych, w tym np. przechowywanie produktów rolnych, a także współfinansowanie wydatków na rzecz rekompensat z tytułu utraconego dochodu dla sektorów produkcji zwierzęcej. Ponadto w ww. piśmie poinformowano, że Polska planuje, na podstawie art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013, wprowadzić zmiany PROW 2014-2020 w zakresie rozpoczynania, prowadzenia i rozszerzenia działalności gospodarczej, polegającej na przechowywaniu sprzedanych przez rolnika produktów rolnych dla mikro i małych przedsiębiorstw w formie dopłat do kosztów przechowywania oraz dopłat do nieodpłatnego przekazania produktów organizacjom non-profit czy przetwórstwu w sytuacji, gdy przechowywane produkty nie znajdą po upływie okresu przechowywania, zbytu (np. w eksporcie), z uwagi na przedłużający się kryzys wywołany COVID-19.

Jednocześnie podkreślono, że ze względu na skalę zjawiska, konieczne jest wprowadzenie analogicznego rozwiązania dla średnich i dużych przedsiębiorstw i zawniósowano o dokonanie zmiany w tym zakresie w przepisach rozporządzenia Parlamentu i Rady (UE) 1305/2013.

W odpowiedzi na wnioski Polski i innych państw członkowskich UE kierowane do organów UE w sprawie konieczności podjęcia pilnej interwencji na rynkach rolnych, które doświadczają skutków pandemii COVID-19, Komisja Europejska w dniu 30 kwietnia br. przyjęła kolejny pakiet legislacyjny, dotyczący działań na rynkach rolnych, w odpowiedzi na kryzys wywołany pandemią COVID-19. Podjęte działania mają na celu wyeliminowanie zaobserwowanych już zakłóceń rynkowych, a także zapobieżenie dalszym zagrożeniom dla rynków rolnych. Pakiet 11 przedłożonych przez Komisję Europejską rozporządzeń, wchodzi w życie w dniu jego publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej i obejmuje m.in.:

- dopłaty do prywatnego przechowywania w sektorze mleczarskim (odtłuszczone mleko w proszku, masło i sery) oraz w sektorze mięsnym (wołowina, mięso baranie i kozie),

- zastosowanie art. 222 rozporządzenia w sprawie wspólnej organizacji rynków produktów rolnych do sektora mleczarskiego, sektora ziemniaczanego i branży uprawy kwiatów,
- elastyczność w realizowanych programach, w tym m.in. dotyczących owoców i warzyw, wina, programu szkolnego czy programu wsparcia pszczelarstwa.

W związku z nieuwzględnieniem, pomimo wniosków Polski, w pakiecie legislacyjnym rynku mięsa drobiowego, w dniu 27 kwietnia 2020 r., Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi skierował kolejny wniosek do Komisarza ds. Rolnictwa o pilną interwencję wskazując, że jej podstawą mogą być przepisy art. 219 i 221 rozporządzenia (UE) nr 1308/2013, a Komisja Europejska w tej kryzysowej, niespotykanej jak dotąd sytuacji, może uruchomić instrumenty interwencji rynkowej w postaci środków wyjątkowych, ukierunkowane na tymczasowe zagospodarowanie nadwyżek na rynku mięsa drobiowego.

Ponadto, należy zwrócić uwagę na podejmowane na bieżąco działania związane z funkcjonowaniem łańcucha dostaw produktów rolno-spożywczych, w tym m.in.

- 1) kierowane były wnioski do służb straży granicznej o zachowanie płynnego przewozu towarów rolno-spożywczych, w tym żywych zwierząt; podjęta interwencja doprowadziła do uruchomienia dodatkowych przejść granicznych i wyznaczenia oddzielnych pasów ruchu granicznego dla środków transportu towarowego;
- 2) skierowano wniosek do Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej w sprawie podjęcia działań dotyczących zawyżonych stawek frachtu w transporcie morskim do większości portów docelowych, które powodują wymierne straty firm eksportujących towary z wykorzystaniem transportu morskiego;
- 3) skierowano wniosek do Głównego Inspektora Sanitarnego o opracowanie i opublikowanie szczegółowych zaleceń i procedur dla producentów żywności co do sposobów postępowania w określonych sytuacjach i wobec określonych czynników ryzyka w związku z COVID-19,
- 4) na wniosek organizacji reprezentujących zakłady przetwórcze przygotowana została w ramach rozszerzenia ustawy tzw. tarczy antykryzysowej, propozycja legislacyjna dotycząca możliwości zastosowania przez przedsiębiorców prowadzących działalność w sektorze rolno-spożywczym związaną z wytwarzaniem lub dostarczaniem żywności elastycznego czasu pracy, tak aby umożliwić zachowanie ciągłości działania na poszczególnych etapach produkcji i dystrybucji;
- 5) uruchomiona została na stronie internetowej MRiRW zakładka „Możliwości współpracy”, która ma stanowić platformę do wymiany informacji pomiędzy przedsiębiorcami, którzy dysponują wolnymi mocami przerobowymi i/lub powierzchnią magazynową, a tymi, którzy takiej możliwości współpracy w zakresie przetwórstwa rolno-spożywczego poszukują;
- 6) uruchomione zostały na stronie MRiRW zakładki dotyczące możliwości eksportowych dla produktów rolno-spożywczych – zakładka zawierająca informacje o zapotrzebowaniu na produkty rolno spożywcze zgłaszanym przez importerów do Ambasad RP oraz zakładka, która będzie przedstawiać listę organizacji branżowych skupiających producentów rolnych, firmy przetwórstwa

i handlu - biurami tych organizacji mogliby się kontaktować potencjalni zagraniczni kontrahenci, zainteresowani importem żywności z Polski, a także Zagraniczne Biura Handlowe Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu.

Odnosząc się do skupu interwencyjnego zbóż należy zauważyć, że obecnie interwencja publiczna w przypadku zakupów zbóż, jest dostępna od 1 listopada do 31 maja następnego roku. W tym okresie jest ona otwarta dla pszenicy zwyczajnej, a jeżeli wymagałaby tego sytuacja na rynku zbóż (spadek cen rynkowych poniżej ceny interwencyjnej), może zostać otwarta przez Komisję Europejską w drodze rozporządzenia również dla pszenicy durum, jęczmienia i kukurydzy. Zakup interwencyjny pszenicy zwyczajnej, może być dokonywany po cenie interwencyjnej (równej progowi referencyjnemu) wynoszącej 101,31 EUR/t. Obecnie ceny pszenicy są znacznie wyższe niż ww. próg referencyjny, dlatego pomimo gotowości Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa do prowadzenia zakupu interwencyjnego, przedsiębiorcy nie są zainteresowani sprzedażą ziarna na zapasy interwencyjne.

Należy zauważyć, że od kilku miesięcy, wywóz zbóż z Polski jest na zauważalnie wyższym poziomie niż w poprzednich 2 latach, a jednocześnie import zbóż znacząco wyhamował. Jednocześnie należy podkreślić, że wytwórcy mąki, kasz, czy makaronów podnoszą wolumen sprzedaży. Powyższe czynniki działają wspierająco na ceny zbóż w kraju i dochodowość ich uprawy.

W kwestii dotyczącej wzmocnienia działań w celu zapewnienia utrzymania produkcji w zakładach rolno-spożywczych należy przypomnieć, że zakłady pracy, zgodnie § 9 ust. 7 pkt 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. poz. 566 i 577), są obowiązane zapewnić osobom zatrudnionym, niezależnie od podstawy zatrudnienia, rękawiczki jednorazowe lub środki do dezynfekcji rąk oraz odległość pomiędzy stanowiskami pracy wynoszącą co najmniej 1,5 m, chyba, że jest to niemożliwe ze względu na charakter działalności wykonywanej w danym zakładzie pracy, a zakład ten zapewnia środki ochrony osobistej związane ze zwalczaniem epidemii COVID-19.

W związku z powyższym, odstępstwo od obowiązku zachowania odległości co najmniej 1,5 m pomiędzy stanowiskami pracy jest możliwe w przypadku, gdy ze względu na charakter działalności wykonywanej w danym zakładzie pracy, zachowanie ww. odległości pomiędzy stanowiskami pracy nie jest możliwe oraz gdy zakład ten, zapewnia osobom w nim zatrudnionym środki ochrony osobistej związane ze zwalczaniem epidemii COVID-19.

Odnosząc się do kwestii zapewnienia pracownikom testów na obecność koronawirusa należy podkreślić, że priorytetem testowania są objęci chorzy, medycy i służby. Pozostałe osoby przebywają na kwarantannie przez 14 dni, chyba że wystąpią u nich niepokojące objawy. Na kwarantannę kieruje wyłącznie państwowy powiatowy inspektor sanitarny, który także z niej zwalnia. Póki działania Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie zostaną podjęte, należy pracownika skierować do domu i zalecić

odizolowanie, do czasu wydania decyzji (również ustnie) przez właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego.

W zakresie problematyki targowisk informuję, że zgodnie z ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713), zadania własne gminy obejmują sprawy targowisk i hal targowych. Do władz samorządowych należą decyzje dotyczące otwarcia targowisk i umożliwienia sprzedaży przez rolników produktów rolnych na ich terenie.

Podkreślenia wymaga fakt, że Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi rozumiejąc problemy aktualnej sytuacji ograniczenia handlu, zwrócił się z apelem do władz samorządowych o otwarcie lokalnych targowisk, tak aby zarówno umożliwić rolnikom sprzedaż swoich produktów, jak również klientom nabywać świeżą, zdrową, rodzimą żywność. Apel ten uzyskał pozytywny skutek. Większość targowisk, po zastosowaniu zaleconych działań zapobiegających zagrożeniu epidemiologicznemu COVID-19 przez Państwową Inspekcję Sanitarną, zostało otwartych. Z informacji napływających do Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi wynika, że otwarcie targowisk w konsekwencji apelu, spotkało się z zadowoleniem zarówno handlowców, w tym producentów rolnych, jak i kupujących.

Odnosząc się do wniosku Lubelskiej Izby Rolniczej, dotyczącego mechanizmów wspomagających rolnictwo, w związku z kryzysem wywołanym pandemią uprzejmie informuję, że producenci rolni mogą ubiegać się w bankach o zmianę warunków spłaty preferencyjnych kredytów, udzielanych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Stosownie do obowiązujących zasad udzielania kredytów inwestycyjnych, w okresie objętym umową kredytu bank może:

- 1) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
- 2) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, ale nie dłuższy niż maksymalny przewidziany dla danej linii kredytowej, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym ARiMR.

Natomiast w przypadku kredytów na wznowienie produkcji, w okresie objętym umową kredytu, bank może:

- 1) w przypadku kredytów inwestycyjnych (linia KL01):
  - a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek,
  - b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, pod warunkiem poinformowania o tym ARiMR i nie przekroczenia kwoty pomocy, wyliczonej w umowie kredytu,
- 2) w przypadku kredytów obrotowych (linia KL02) - stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym okres stosowania przez ARiMR dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu na wznowienie produkcji, która może zostać wykorzystana w okresie kredytowania, ustalana jest na dzień zawarcia umowy kredytu i wskazana w tej umowie.

Aby ograniczyć negatywne skutki obecnego stanu epidemiologicznego, umożliwiono bankom, niezależnie od regulacji wynikających z przepisów prawa bankowego – zmianę warunków spłaty kredytów udzielonych mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy (ustawa z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 374, z późn. zm.). Bank w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, może dokonać zmian określonych w umowie warunków lub terminów spłaty kredytu, udzielonego mikroprzedsiębiorcy, małemu lub średniemu przedsiębiorcy, jeżeli:

- kredyt został udzielony przed 8 marca 2020 r. i
- zmiana taka jest uzasadniona oceną sytuacji finansowej i gospodarczej kredytobiorcy dokonaną przez bank nie wcześniej niż 30 września 2019 r.

Ponadto informuję, że prowadzone są działania w zakresie wprowadzenia nowych instrumentów finansowych, mających na celu zapewnienie płynności finansowej producentom rolnym w związku z wystąpieniem epidemii koronawirusa, takich jak np. gwarancje spłaty kredytów obrotowych czy dopłaty do oprocentowania kredytów na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej.

Jednocześnie pragnę poinformować, że w planie finansowym Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa na 2020 r., został ustalony limit poręczeń i gwarancji kredytowych na kwotę 20.000 tys. zł.

Odnosząc się do postulatu Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej, dotyczącego refundacji wynagrodzeń dla pracowników sezonowych należy zaznaczyć, że już obecne funkcjonujące rozwiązania w zakresie zabezpieczenia społecznego pomocników rolnika, zostały ograniczone do minimum, co miało na celu zmniejszenie kosztów po stronie rolników i tym samym pozwolić im stać się bardziej konkurencyjnymi. Należy brać pod uwagę, że wszelkie ulgi związane z możliwością korzystania z obniżonej składki na ubezpieczenie społeczne w systemie powszechnym, są kierowane do osób prowadzących działalność na własny rachunek, które ponoszą samodzielnie ryzyko z tym związane. W przypadku pomocnika rolnika, ulga finansowa jest skierowana do rolnika, który jest zwolniony z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe za pomocnika, a konsekwencje z tym związane w postaci braku wypracowania wymaganego okresu ubezpieczenia, są pozostawione po stronie pomocnika, gdyż po osiągnięciu wieku emerytalnego, nie będzie miał zaliczonego okresu świadczenia pomocy w gospodarstwie rolnym, ani do stażu emerytalnego, ani do wysokości świadczenia emerytalnego. Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej proponuje, aby dodatkowo refundować wynagrodzenia dla pomocnika rolnika, ale nie precyzuje źródła, ani sposobu finansowania tego wynagrodzenia. W ramach przedstawionego postulatu wskazano jedynie, że refundowane wynagrodzenie powinno znacznie przekraczać minimalną stawkę godzinową.

W warunkach nadchodzącego kryzysu gospodarczego i w związku z finansowaniem z budżetu państwa szeregu rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, trudno będzie znaleźć dodatkowe środki z budżetu państwa, na finansowanie wynagrodzeń dla pomocników rolnika. Jednak postulat ten będzie poddany analizie.

Należy jednak zaznaczyć, że rozwiązanie w zaproponowanej przez Zarząd postaci, może stać się podstawą do nadużyć, gdyż nieuczciwe osoby mogą zawierać fikcyjne umowy, gdzie przy minimalnych kosztach związanych z ubezpieczeniem, można uzyskiwać stosunkowo wysokie wynagrodzenie finansowane z budżetu państwa. Tym samym, sfinansowanie wynagrodzeń w proponowanej postaci, może stanowić zbyt duży ciężar dla budżetu państwa. Ponadto podkreślić należy, że koszty projektowanej regulacji są trudne do oszacowania z uwagi na fakt, iż liczba pomocników może znacznie wzrosnąć w porównaniu do stanu obecnego. Zatem liczba potencjalnie uprawnionych pozostaje nieznana i trudna do ustalenia. Ponadto, należy zwrócić uwagę na brak jakiegokolwiek informacji, odnośnie sposobu kalkulacji kwoty zakładanych skutków finansowych proponowanego rozwiązania. Zatem konieczna jest szczegółowa analiza przedstawionej propozycji, a następnie może być podjęta decyzja o możliwości jej wprowadzenia, pod warunkiem wprowadzenia dodatkowych modyfikacji ograniczających możliwość nadużyć.

Odnosząc się do postulatu, związanego ze wstrzymaniem płatności składek na ubezpieczenie społeczne rolników za kolejne kwartały informuję, że decyzje w tym zakresie będą podejmowane na podstawie analizy bieżącej sytuacji.

Uprzejmie informuję, że postulat Zarządu Lubelskiej Izby Rolniczej, dotyczący wprowadzenia uproszczeń procedur w przypadku zatrudniania w rolnictwie obcokrajowców, tj. wydłużenia obowiązujących obecnie zgód na pracę i uproszczenia wydawania nowych oraz umożliwienia przekraczania granic przez pracowników z zagranicy, leży w gestii Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Ministerstwa Spraw Zagranicznych oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

Uprzejmie informuję, że w związku z restrykcjami wprowadzonymi rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie czasowego zawieszenia lub ograniczenia ruchu granicznego na określonych przejściach granicznych (Dz. U. poz. 435 i poz. 469), ruch na niektórych przejściach granicznych został wstrzymany. Ograniczenia podróżowania do Polski obowiązują do odwołania, a dalsze decyzje w tym zakresie uzależnione są od sytuacji epidemiologicznej zarówno w Polsce, jak i w państwach sąsiadujących. Ochrona zdrowia publicznego pozostaje w obecnej sytuacji kwestią priorytetową, determinującą zakres i czas obowiązywania środków podejmowanych przez MSWiA w odniesieniu do możliwości przekraczania granicy zewnętrznej.

Zgodnie z § 3 ust.2 pkt 6 ww. rozporządzenia, na wszystkich czynnych przejściach granicznych w zakresie ruchu osobowego na kierunku wjazdowym do Polski, cudzoziemcy posiadający prawo do pracy na terytorium RP, tj. cudzoziemcy uprawnieni do wykonywania pracy na takich samych

warunkach co obywatele polscy, posiadający zezwolenie na pracę, zaświadczenie o wpisie do ewidencji w sprawie pracy sezonowej, oświadczenie o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi na terytorium RP, którzy wykonują pracę na terytorium RP lub podczas kontroli granicznej przedstawiają dokumenty, z których wynika, że podjęcie pracy rozpocznie się niezwłocznie po przekroczeniu granicy, zasadniczo mogą przekraczać granicę państwową na wjazd do RP. Powyższe dotyczy cudzoziemców, którzy poza ww. dokumentami uzupełniającymi przedstawiają do kontroli dokumenty uprawniające do pobytu, z którymi może się wiązać uprawnienie do wykonywania pracy, tj. m.in. dokument pobytowy, wizę, z wyłączeniem wiz, o których mowa w art. 60 ust.1 pkt 1, 22 i 23 ustawy o cudzoziemcach, dokument uprawniający do pobytu w ramach ruchu bezwizowego. W trakcie kontroli granicznej, wydawana jest decyzja o odmowie wjazdu na terytorium RP, ze względu na zagrożenie dla zdrowia publicznego. W pozostałych przypadkach, gdy u cudzoziemca nie doszło do rozpoznania lub podejrzenia wystąpienia koronawirusa SARS-CoV-2 weryfikowane jest, czy zostanie spełniony niezbędny warunek wjazdu cudzoziemca na terytorium RP, określony w rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii tj. odbycia obowiązkowej 14-dniowej kwarantanny. Brak spełnienia tego wymogu skutkuje wydaniem decyzji o odmowie wjazdu na terytorium Polski, ze względu na zagrożenie dla zdrowia publicznego. Obowiązek, o którym mowa w rozporządzeniu RM, obowiązuje również pracowników sezonowych.

W dniu 30 kwietnia 2020 r. Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, dostrzegając bardzo trudną sytuację gospodarstw rolnych w związku z występującymi niedoborami siły roboczej w rolnictwie, zwrócił się wg. właściwości do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z prośbą o podjęcie działań, mających na celu wprowadzenie ułatwień w przekraczaniu granicy Rzeczypospolitej Polskiej w kierunku wjazdowym dla pracowników sezonowych, głównie obywateli z Ukrainy.

Ponadto, obowiązujące obecnie przepisy umożliwiają legalne pozostanie w kraju osobom, które chcą realizować dotychczasowy cel pobytu lub nie mogą opuścić Polski w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2.

Do upływu 30-go dnia następującego po dniu odwołania tego ze stanów, który obowiązywał jako ostatni (stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii) przedłużeniu ulegają:

- legalny pobyt cudzoziemców, który skończyłby się w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii,
- okresy ważności kart pobytu i tymczasowych zaświadczeń tożsamości cudzoziemca,
- terminy na składanie wniosków o legalizację pobytu,
- ważność już wydanych zezwoleń na pracę, zezwoleń na pracę sezonową oraz oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Przesunięte także zostają terminy: na opuszczenie przez cudzoziemców terytorium Polski i dobrowolnego powrotu, określone w decyzjach o zobowiązaniu cudzoziemca do powrotu.

W przypadku cudzoziemców przebywających w Polsce na podstawie krótkoterminowych tytułów pobytowych (w tym w ramach ruchu bezwizowego), uznanie pobytu za legalny będzie dotyczyło tylko osób, które 14 marca 2020 r. były w kraju na podstawie takich tytułów. Nie dotyczy natomiast osób, które wjechały do Polski później – w takiej sytuacji cudzoziemiec może skorzystać z warunkowego legalnego pobytu i złożenia wniosku o zezwolenie na pobyt w przedłużonym terminie.

Cudzoziemiec ma możliwość realizowania dotychczasowego celu pobytu w Polsce np. wykonywania pracy. Przedłużone zostały bowiem zezwolenia na pracę i na pracę sezonową oraz dozwolony okres pracy na podstawie oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Odnosząc się do kwestii refundacji wynagrodzeń dla pracowników, leżącej w kompetencji MRPiPS informuję, że pracodawca tworząc nowe miejsca pracy dla bezrobotnych może korzystać z instrumentów przewidzianych w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (np. refundacja części kosztów wynagrodzeń dla zatrudnionego bezrobotnego, czy też pożyczki na utworzenie stanowiska pracy dla bezrobotnego). W związku z ogłoszonym stanem epidemii, wprowadzono rozwiązanie dające możliwość skorzystania z dofinansowania części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, w przypadku spadku obrotów w wyniku pandemii koronawirusa. Wsparcie jest udzielane podmiotom, które odnotowały spadek obrotów gospodarczych, nie spełniają przesłanek do ogłoszenia upadłości i nie zalegają w opłacaniu należności publiczno-prawnych do końca III kwartału 2019 r. Dofinansowanie dotyczy wynagrodzenia pracowników objętych przestojem ekonomicznym albo obniżonym wymiarem czasu pracy. Dofinansowanie jest wypłacane w okresach miesięcznych. Wsparcie może być przyznane na okres nie dłuższy niż trzy miesiące.

Odpowiadając na postulat dotyczący wprowadzenia elektronicznego obiegu dokumentów w zakresie wystawiania świadectw zdrowia zwierząt, czy paszportów dla bydła mlecznego uprzejmie informuję, że zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. o Inspekcji Weterynaryjnej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1557, z późn. zm.), świadectwa zdrowia wystawia organ Inspekcji Weterynaryjnej lub upoważniony przez ten organ urzędowy lekarz weterynarii, zwany dalej „wystawiającym świadectwo zdrowia”. Wystawiający świadectwo zdrowia poświadczą w nim między innymi dane, co do których posiada wiedzę i które mogą być przez niego ustalone. Wyżej wymienione przepisy prawne dopuszczają możliwość wystawiania świadectw zdrowia na podstawie różnych danych, przy czym dane te są ściśle określone w przepisach prawnych, między innymi istnieje możliwość wystawienia świadectwa zdrowia na podstawie danych, które zostały ustalone przez wyznaczonego lekarza weterynarii niebędącego pracownikiem Inspekcji Weterynaryjnej, w przypadku gdy wystawiający może potwierdzić prawdziwość tych danych.

Wystawiający świadectwo zdrowia dla świń obowiązujące w obrocie krajowym, każdorazowo poświadczą, że świnie wskazane w świadectwie zdrowia, zostały zbadane klinicznie i nie wykazywały

objawów choroby. Biorąc powyższe pod uwagę należy zauważyć, że świadectwo zdrowia nie może być wystawione na podstawie oświadczenia posiadacza zwierząt. Świadectwa zdrowia wprowadzone w obrocie krajowym, stanowią środek wspomagający zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt. W związku z tym, wystawianie świadectw zdrowia bez badania klinicznego zwierząt przez lekarza weterynarii stanowi, z uwagi na możliwość przeoczenia wystąpienia choroby u przemieszczanych zwierząt, ryzyko rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych zwierząt, w szczególności tych, które na terytorium Polski podlegają obowiązkowi zwalczania.

W świetle powyższego, propozycja przedstawiona przez Zarząd Lubelskiej Izby Rolniczej, aby badanie zwierząt przez lekarza weterynarii odbywało się dopiero w punkcie skupu, może skutkować wystąpieniem tam choroby zakaźnej zwierząt w związku z potencjalnym wprowadzeniem do punktu skupu zwierząt chorych lub podejrzanych o chorobę. To z kolei, może skutkować koniecznością zastosowania środków zwalczania danej choroby zakaźnej zwierząt wobec wszystkich znajdujących się tam zwierząt, powodując straty dla pozostałych posiadaczy zwierząt, którzy dostarczyli zwierzęta.

W kwestii umożliwienia elektronicznego wystawiania świadectw zdrowia w obrocie krajowym, opinię przedstawił Główny Lekarz Weterynarii. Zgodnie z tą opinią, z uwagi na brak odpowiedniego systemu informatycznego, wprowadzenie takiej możliwości aktualnie nie jest możliwe. Ponadto, zgodnie z obowiązującymi przepisami, co do zasady, świadectwa zdrowia wydaje się w formie papierowej. Obecnie pewne odstępstwa w zakresie przedstawiania świadectw i sposobu przeprowadzania kontroli, wynikają z rozporządzenia Komisji (UE) 2020/466 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie środków tymczasowych mających na celu ograniczenie ryzyka dla zdrowia ludzi, zwierząt i roślin oraz dobrostanu zwierząt, podczas określonych poważnych zakłóceń w systemach kontroli państw członkowskich z powodu choroby koronawirusowej (COVID-19) (Dz. Urz. UE. L 98 z 31.3.2020, str. 30). Dotyczą one jednak tylko tymczasowego przedstawienia świadectwa w formie elektronicznej, przy czym wymagane jest jak najszybsze doręczenie oryginału.

Odnosząc się do procedury elektronicznego obiegu dokumentów w przypadku paszportów dla bydła mlecznego informuję, że sposób wydawania paszportów bydła, jak i pobierania za nie opłat oraz przydzielania puli numerów identyfikacyjnych zwierząt przez kierownika biura powiatowego oraz zamówienia kolczyków, został uregulowany przepisami ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt (Dz. U. z 2019 r. poz. 1149, z późn zm.) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 czerwca 2016 r. w sprawie opłat za czynności związane z wydawaniem i doręczaniem paszportów bydła lub ich duplikatów (Dz. U. z 2016 r. poz. 809).

Zgodnie z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, kierownik biura powiatowego ARiMR, jest organem właściwym w sprawach związanych z wydawaniem paszportu bydła i jego duplikatu oraz przyjmowaniem zwrotu paszportu bydła. Zgodnie z art. 19 ust. 5 i 5a tej ustawy, za wydanie paszportu bydła lub jego duplikatu oraz ich doręczenie, w sposób określony w ust. 5a, pobiera się opłaty. Natomiast posiadacz bydła odbiera

paszport bydła lub jego duplikat osobiście, chyba że złoży podmiotowi prowadzącemu rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych oświadczenie, w którym wyrazi zgodę na doręczenie mu tego paszportu lub jego duplikatu za pośrednictwem placówki pocztowej, operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe, przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru. Ponadto, zgodnie z art. 19 ust. 5b ustawy z dnia 2 kwietnia 2004 r. o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt, opłata za wydanie paszportu bydła lub jego duplikatu oraz ich doręczenie, jest pobierana przed dokonaniem czynności określonych w ust. 5 tej ustawy. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 1 czerwca 2016 r. w sprawie opłat za czynności związane z wydawaniem i doręczaniem paszportów bydła lub ich duplikatów określa w § 2 ust. 1, że za wydanie paszportu opłata wynosi 1,33 zł, natomiast w § 2 ust. 2 określa, że opłata za doręczenie paszportu bydła jest równa opłacie za doręczenie przesyłki poleconej za potwierdzeniem odbioru, zgodnie z ogłoszonym cennikiem usług powszechnych operatora wyznaczonego w rozumieniu przepisów prawa pocztowego.

W świetle powyższego oraz mając na uwadze stan zagrożenia epidemicznego w Polsce i związane z tym ograniczenia, a także zalecenia służb sanitarnych dotyczące postępowanie w czasie epidemii, ARiMR poinformowała, że w chwili obecnej nie ma możliwości osobistego odbioru paszportu bydła, a jedynym sposobem otrzymania paszportu bydła jest wysyłka pocztowa. W związku z powyższym, aby otrzymać paszport bydła, należy dokonać opłaty za wydanie paszportu bydła w kwocie 1,33 zł za jeden paszport oraz za wysłanie paszportu pocztą przesyłką poleconą za potwierdzeniem odbioru w kwocie 7,80 zł. Ponadto, posiadacz zwierzęcia powinien złożyć oświadczenie o wyrażeniu zgody na wysłanie paszportu pocztą, którego wzór zamieszczony jest na stronie internetowej ARiMR pod adresem: <https://www.arimr.gov.pl/identyfikacja-i-rejestracja-zwierzat/paszporty.html>. W przypadku, gdy posiadacz zwierzęcia nie złoży ww. oświadczenia i nie dokona opłaty za paszport i jego przesyłkę oraz nie prześle ww. oświadczenia wraz z potwierdzeniem przelewu na adres e-mail kancelarii biura powiatowego ARiMR - wygenerowany dokument będzie oczekiwał na odbiór osobisty, do chwili przywrócenia funkcjonowania biura powiatowego, w zakresie przyjmowania interesantów. Adresy e-mail biur powiatowych oraz numer konta do wpłat, znajdują się pod adresem: <https://www.arimr.gov.pl/identyfikacja-i-rejestracja-zwierzat/paszporty.html>.

Należy podkreślić, że sprawy dotyczące rejestracji zwierząt można przekazać w formie elektronicznej przez Internet. W tym celu, udostępniona została aplikacja Portal IRZplus, która pozwala posiadaczom zwierząt na przesyłanie zgłoszeń zdarzeń bezpośrednio do systemu informatycznego, w którym prowadzony jest rejestr zwierząt gospodarskich oznakowanych. Informacje dotyczące obsługi zgłoszeń przez Internet – Portal IRZplus znajdują się na stronie internetowej Agencji (www.arimr.gov.pl): <https://www.arimr.gov.pl/identyfikacja-i-rejestracja-zwierzat/obsługa-zgłoszen-przez-internet-portal-irzplus.html>. Na stronie tej, znajdują się również filmy instruktażowe oraz instrukcja użytkownika Portalu IRZplus, w celu ułatwienia i usprawnienia posiadaczom zwierząt założenia konta i dokonywania zgłoszeń przez Portal IRZplus. Dokumenty

potwierdzające dokonanie opłaty za paszport i za przesyłkę oraz oświadczenie, można przesłać w formie skanu lub zdjęcia na adres e-mail kancelarii Biura Powiatowego ARiMR.

Powyższy alternatywny sposób postępowania ARiMR w procesie wydawania i doręczenia paszportów bydła posiadaczom zwierząt oraz rejestracji zwierząt, pozwala posiadaczom zwierząt, na wywiązanie się z ustawowego obowiązku prawidłowego oznakowania i wyposażenia bydła w paszport.

Uprzejmie informuję, że w kwestii terminów realizacji płatności bezpośrednich dla rolników w ostatnich latach nastąpiło znaczne przyspieszenie w przekazywaniu środków z tego tytułu. Również w 2020 r., pomimo wystąpienia epidemii COVID-19 i wynikających z tego powodu trudności, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa dokłada wszelkich starań, aby płatności bezpośrednie, a także płatności obszarowe PROW, były wypłacane rolnikom bez zbędnej zwłoki. Według stanu na dzień 6 maja br., w ramach płatności bezpośrednich za 2019 r., wypłacono ogółem ok. 14,83 mld zł (ok. 700 mln zł więcej w porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku). Wsparcie za 2019 r. otrzymało ponad 1,3 mln rolników, a więc ok. 99% wszystkich wnioskujących.

Szymon Giżyński
SEKRETARZ STANU
Szymon Giżyński